

KAIKKIEN MAIDEN KÖYHÄLISTÖ, LIITTYKÄÄ YHTEEN!

FRANZ MEHRING

MARX JA BOLSHEVIKIT

TYÖVÄENLIIKKEEN KIRJASTO
KIRJASTO

1290644892

7K

329.15(480) SKP julkaisut MEHRING
Mehring, Franz
Marx ja bolshevikit

Suomalaisten Kommunistien Sarjajulkaisu

N° 62

Hinta 50 kop.

Kustantaja: Suomalaisen Kommunistisen Puolueen
Keskuskomitea. — Pietari 1919.

Franz Mehring'in monista julkaisuista on suomeksi ilmestynyt Kustaa II Adolf-legendan paljastava teos sekä lukuisia hänen, usein nimettöminä julkaistuja, artikkeleitaan Neue Zeitistä. Suomen nykyiset «sosialidemokratiset» johtajat, nämä Suomen työväen harhaanjohtajat ja pettäjät, kumartavat ukko Mehringin muistolle, niinkuin kaikkien aikain fariseukset ovat rakentaneet profeettain hautoja, joiden muistoa eivät uskalla häväistä, vaikka heidän opetuksiaan jaloin polkevatkin.

Suomen työväen on syytä panna tarkasti merkille, että tämä Marxin teosten erikoistuntija ja hänen, kuten Engelsinkin y.m. sosialismin tienraivaajain, teosten ja jälkeensääneiden kirjoitusten julkaisija, pysyi, kerran päästyään tolalle, uskollisena suurten opettajien opeille niiden mukaisesti taistelevalle, vallankumoukselliselle työväenluokalle. Ja sellaisena hän myös riemuilla tervehti Venäjän proletariaatin lokakuun vallankumousta ja ymmärsi oikein bolshevismin. Saksan ja koko maailman työväenluokan silmien edessä hän rohkeasti tulkitsi kommunismin oppeja maailmansodan loppunäytösten aikaisissa porvaristerrorin ja sos.-dem. petoksen raskaissa oloissa.

Tov. Sinovjev antaa seuraavassa muistokirjoituksessa hänestä oivan kuvan. Kirjasessamme julaistuista Mehringin kirjoituksista on edellinen hänen viime vuoden elokuussa, siis neuvostovallan mitä raskaimmissa oloissa, Venäjän työväenluokalle lähettämänsä rohkaiseva tervehdys, ja jälkimäinen sitten syyskuussa kirjoitettu, mutta sensuurin tukahuttama artikkeli, joka viime helmik. 18 p. julaistiin riikalaisessa «Rote Fahne» lehdessä. Osottakoot vanhan patriarkan neuvot Suomenkin työväelle tietä ainoan pelastajansa, vallankumouksen ja proletaarisen diktatuurin tielle, jolle sitä ohjaa kommunismi.

Heinäk. 1919.

Franz Mehring.

Kirj. G. Sinovjev.

Saksasta on taas tullut suruviesti. Helmikuun 3 p. kuoli Saksan kommunismin patriarkka Franz Mehring.

Todellakin: rikkaalta viholliset kellähtävät, köyhältä kuolevat ystävät.

Karl Liebknechtin ja Rosa Luxemburgin surmasivat «sosialidemokraateiksi» itseään nimittävät ilkiöt. Franz Mehringin vei hautaan tauti, jonka kohtalokasta tulosta tietenkin kiirehti se pyövelinisku, jonka Scheidemann & kmi kohdistivat työväenluokkaa vastaan.

Frans Mehring syntyi v. 1846. Hän oli siis jo 73 vuoden ikäinen. Siitä huolimatta hän säilytti reippaan mielen viimeiseen saakka ja ystävät nimittivät häntä leikillään nuorimmaksi Saksan kommunisteista.

Mehring syntyi varakkaassa porvarisperheessä ja sai täysin porvarillisen kasvatuksen. Toimintansa ensi vuodet hän kulutti porvariston riveissä; jopa muutaman vuoden hän käy aktiivista taistelua silloista Saksan sosialidemokratiaa vastaan.

80-luvulla Mehringin maailmankatsomuksessa tapahtuu jyrkkä käänne. Hän siirtyy työväenluokan leiriin. On erittäin luonteenomaista Mehringille se, että hän lähestyi Saksan sosialidemokratiaa juuri silloin, kun tämä joutui mitä ankarimpain vainojen alaiseksi Saksan hallituksen ja porvariston taholta. Juuri sosialisteja vastaan tähdätyn poikkeuslain aikana, jolloin Saksan sosialidemokratiasta horjahtivat pois kaikki satunnaiset tu-

lokkaat, jolloin kaikki niin sanotut «kunnolliset» ihmiset pitivät velvollisuutenaan parjata Saksan sosialidemokratiaa, jolloin intelligenssi pakeni työväenluokkaa kuin ruttoa, — juuri siihen aikaan Frans Mehring katsoi velvollisuudekseen tukea vainottua, parjausten peittämää ja porvariston vihan vimmoin vainoamaa työväen puoluetta.

Hän liittyi sos.-dem. puolueeseen. Jo muutaman vuoden kuluttua hän on puolueessa huomattavalla sijalla Bebelin, W. Liebknechtin, Singerin rinnalla. Loistavana kynämiehenä hänestä tulee porvarislehdistön kauhu. Hänen iskunsa aina osuivat. Hänen lentokirjansa Stöckeriä vastaan (v. 1882) ja surullisen kuuluisaa Eugen Richteriä vastaan (v. 1892) valloittavat hänelle huomattavan sijan Saksan sanomalehtimailmassa. Jokaisesta Mehringin valtiollisesta lentokirjasesta muodostuu huomattava kirjallinen ja usein valtiollinen tapaus. Jokainen hänen artikkelinsa iskee kipeästi vastustajaa. Jokainen hänen kirjallinen nuolensa sattuu suoraan vastustajan silmään.

Mehring oli huomattava marxilaisuuden teoreetikko. Hänessä me näemme harvinaisesti yhtyvän loistavan lentokirjasten kirjoittajan ja verrattoman valtiollisen sanomalehtimiehen. Mehringia pidettiin ensimmäisenä sanomalehtimiehenä Saksassa, etevänä historioitsijana ja teoreetikkona, jopa tiedemiehenä. Historiallisen tutkimuksen aloilla on Mehring antanut meille loistavia esimerkkejä materialistisesta historiankäsitelmästä. Mehringin huomattava teos «Lessing-legenda» on epäilemättä materialistisen historian kirjoituksen ja marxilaisen kirjallisuusarvostelun helmiä.

Mitä laajimmin tunnettu on Mehringin teos «Saksan sosialidemokratian historia». Tämä kirja ei ole vapaa erehdyksistä. Niinpä Mehringin arvostelu Lassallen kannasta siinä, missä se erottautui Marxin kannasta, on use-

asti ja aivan oikein joutunut arvostelun alaiseksi. Mehring ei halunnut tunnustaa täyttä oikeutta Marxille tämän taistelussa Lassallen opetusten eräitä puolia vastaan (kysymys «patriotismista» j.n.e.) Mutta tästä huolimatta on mainittu teos mitä arvokkain lisä kansainvälisen työväenliikkeen historiaan.

90-luvulla, taistelun alkaessa marxilaisten ja revisionistien välillä, Mehring asettuu heti ja epäröimättä vastustamaan revisionisteja. Yhdessä Rosa Luxemburgin, Kautskyn ja Parvuksen kanssa (Kautsky ja Parvus olivat silloin vielä sosialisteja) Mehring alottaa kirjallisen kamppailun senaikaisia sovittelijoita — revisionisteja vastaan. Mehringin iskut revisionisteja vastaan olivat näille varsin kohtalokkaita.

Pitkän aikaa Mehring toimitti Leipzigin työläisten lehteä «Leipziger Volkzeitungia». Ne olivat Mehringin kirjallisen kukoistuskauden vuosia. Hän kohottaa mainitun lehden saavuttamattoman korkealle tasolle. Hänen työnsä avulla Leipzigin työläisten lehti valtaa ensimmäisen sijan koko mailman sosialistisessa sanomalehdistössä.

Sen jälkeen Mehring oli Saksan sosialidemokratian tieteellisen aikakauslehden «Neue Zeitin» toimittajia ja kaikkein huomattavin avustaja. Mehringin johtavat kirjoitukset, molella merkityt, olivat aina kirjallisen maun sekä sen ohella periaatteellisen selvyuden esikuvia.

V. 1909—10 «Neue Zeitin» päätoimittaja Karl Kautsky alkaa kallistua oikealle. Kautsky pyrkii luomaan väliryhmää, «keskustaa». Heiluu Rosa Luxemburgin kannattajain ja revisionistien, Bernsteinin, Davidin ja kumppanien välillä. Lyhyen ajan Mehring pysyttelee tässä taistelussa puolueettomana. Mutta hyvin pian hän tulee vaakuutetuksi siitä, että Kautsky luopuu marxilaisuuden kannalta ja luovuttaa häpeällisesti marxilaisuuden opin sosialidemokraateiksi itseään nimittävään porvariston kä-

tyrien häväistäväksi. Silloin Mehring epäröimättä julistaa sodan pitkäaikaista työtoveriaan Karl Kautskyä vastaan. Vähitellen taistelu kärjistyy ja lopulta Mehring tekee täyden pesäeron luonteettomasta Kautskystä ja hänen ryhmästään.

Jo ennen sotaa saksalaiset bolshevikit muodostavat «vasemmistoradikalisen» ryhmän, kuten sitä Saksassa nimitettiin. Tämän ryhmän ensimmäisinä tunnustettuina teoreetikkoina esiintyvät Franz Mehring, Klara Zetkin ja Rosa Luxemburg. Piakkoin tähän ryhmään liittyi sen yhtenä valtiollisena johtajana Karl Liebknecht.

Räjähti sitten imperialistinen sota.

Elok. 4 p. v. 1914 Saksan sosialidemokratia äänestää sotamäärärahojen puolesta ja siten lopullisesti siirtyy porvariston puolelle. Kautsky panee liikkeelle kaiken «op-pineen» koneistonsa pestäkseen Scheidemannien ja kumpp. inhoittavan kavalluksen valemarxilaisuuden perusteluilla. Ainoastaan Karl Liebknecht yksin äänestää sotamäärärahoja vastaan ja siten pelastaa Saksan työväenluokan kunnian. Minuuttiakaan epäröimättä Mehring asettuu solidariseksi Liebknechtin kanssa ja julistaa sodan sosialistishovinisteja vastaan.

Hetkellä, jolloin sotakiikko kohoaa Saksassa korkeimmilleen, jolloin koko Saksan sosialidemokratia mattelee jumaloimansa monarkin Wilhelmin jalkojen juures, jolloin kaikki Saksassa on juopunut shovinismista ja jolloin Saksan työväenluokan keskuudessa yritetään erikoisesti syyttää vihaa englantilaisia vastaan, Mehring, Klara Zetkinin ja Rosa Luxemburgin kanssa yhdessä julkaisevat ensimmäisen avoimen manifestin, jossa julistavat veljen tunteita englantilaista työläistä ja koko työväen Internatsionalea kohtaan. Täytyy muistaa silloisen, yleistä vihaa täynnä olevan mielialan, käsittääkseen mai-

nitun kirjeen koko merkityksen. Se oli ensimmäinen kolmannen Internatsionalen pääskynen.

Zimmerväldkonferenssiin ei Mehring itse päässyt tulemaan. Mutta hän lähetti kirjeen, joka oli täynnä ystävällistä tukea. Ja siinä kirjeessä hän puhui meille: älkää lyökö ainoastaan scheidemannilaisia, paljastakaa loppuun saakka myöskin puolinaisen «keskustan» kannattajat, joita johtaa luonteeton Kautsky.

Wilhelm-kopla sulki Mehringin vankilaan. Häntä, sairasta 70-vuotista vanhusta pidettiin sietämättömän raskaissa oloissa. Mutta, kuten tunnettua, ei Wilhelmin kopla toiminut aina niin häpeämättömästi kuin nyt toimii Scheidemannin kopla. Mehring vapautetaan vankilasta ja hän ryhtyy viipymättä työhön Saksan bolshevikkien riveissä. Hän kirjoittaa salaisia lehtisiä, hän avustaa salaista «Spartakus»-lehteä, hän lähettää kirjeitä Saksan työväenliikkeestä Sveitsin internatsionalistiseen sanomalehdistöön, hän on kirjeenvaihdossa useitten nuorempien tovereitten kanssa virkistäen heitä ja kutsuen taisteluun.

Liebknecht ja Luxemburg ovat vankilassa, Klara Zetkin on sairaana. Yhteen aikaan on melkein koko Spartakus-ryhmän aatteellinen johto vanhan Mehringin harteilla. Ja Mehring suoriutuu tehtävästään loistavasti.

Venäjän vallankumouksen ensi iskujen jälkeen Mehring asettuu täydelleen bolshevikkien puolelle. Axelrod, Martov ja muut menshevikit, joilla oli monivuotinen henkilökohtainen yhteys Saksan sosialidemokratian kaikkien johtajien kanssa, yrittävät valheellisen asiain esittämisen avulla syöttää Mehringille sen ajatuksen, että bolshevikit tuhoavat Venäjän vallankumouksen. Mutta Mehring torjuu menshevikkien valheen ja pysyy täydelleen meidän puolellamme.

Muistuu mieleeni Brestin rauhansopimuksen solmimisen jälkeinen aika. Meille lausuttiin, että ennen kaik-

kea saksalaiset työläiset pitävät tätä rauhaa kavallukse-
na meidän puoleltamme Saksan proletariaattia kohtaan.
Ei ollut sitä parjausta, jota ei olisi niinä muistossa pysy-
vinä, raskaina, surullisina päivinä meidän niskaamme
syydetty. Saksan sanomalehdistössä eivät scheidemanni-
laiset ja Kautskyn kannattajat häikäilleet käyttää niitä
juoruja, joita meistä levittivät Venäjällä monilukuiset
vastustajamme. Sillä hetkellä Mehring kohotti äänensä
pannukseen vastalauseen. Hän esiintyi julaisten huomatta-
van kirjoituksen Brestin rauhasta ja näki profeetan
silmillä ennakolta sen hetken, jolloin Brestin rauha kään-
tyy saksalaisia imperialisteja vastaan, jotka tunkivat tä-
män pyövelirauhan vertavuotaville Venäjän työläisille.
Ja siitä hetkestä lähtien ei Mehring lakkaa lähettämästä
meille, silloin kuin terveytensä suinkin myöntää, kirjoit-
uksen toisensa jälkeen, joissa hän täydelleen ja muistutuksitta on solidaarinen meidän kommunistien kanssa.

Tshekki-slovakkien vastavallankumouksellisen kapinan alkaessa, oikeistososialistivallankumouksellisten ja menshevikkien pakottaessa meidät turvautumaan punaiseen terroriin, — silloin varsinkin lisääntyi ulkomailla taistelu bolshevikkejä vastaan. Raivoten silloin kirjoitti meistä koko Europan porvarillinen ja sovittelijain sanomalehdistö.

Silloin taas nousee vanha Mehring ja eräässä sen ajan muistettavassa kirjoituksessa lausuu: «Niin, vaikkapa bolshevikit olisivat taistelussaan proletaarisen vallankumouksen vihollisia vastaan vielä kymmenen kertaa säälinättömämpiä, historiallinen totuus kuitenkin jäisi heidän puolelleen!» Ja Mehring lisää: «Jos bolshevikit pysyvät vallassa, heidän urotyönsä tulee koko maailman työväenluokka siunaamaan, mutta jos yhtyneen taantumuksen onnistuu kaataa bolshevikit, silloin heitetään koko maailman työväenluokka pitkiksi vuosikymmeniksi taaksepäin».

Kun spartakuslaisten ryhmä nimitti itsensä kommunistipuolueeksi, oli vanha Mehring onnellinen kuin lapsi. Hän nimitti ylpeillen itseään kommunistiksi ja haaveili suurimpana onnena saada käyttää loppupäivänsä työhön tämän puolueen riveissä.

Äskettäin olin puheissa erään spartakuslaisen joltajan kanssa, joka kuuluu nuorimpaan polveen. Millä lämmöllä ja hartaudella hän puhuikaan «ukostamme» ja Mehringiltä toi hän meille mitä sydämellisimmän terveiset.

Nyt on Mehring kuollut. Kuollut muutaman päivän kuluttua siitä, kun hänen henkilökohtaiset ystävänsä Karl Liebknecht ja Rosa Luxemburg petomaisesti murhattiin. Hän kuoli hetkellä, jolloin kommunismi Saksassa siirtyy ratkaisukauteensa . . .

Monet vanhan polven toimimiehet ovat kääntäneet meille selkensä. Sellaisia miehiä kuin Vaillant ja Plehanov me saatoimme hautaan kaksinaisin tuntein. Me olimme kiitollisia jättiläismäisestä työstä, jonka he suorittivat silloin, kun tunkeutuivat vasten virtaa, laskivat tietä sosialismille. Ja me vihasimme sitä porvarillista politiikkaa, jota he ajoivat elämänsä viime vuosina ja jolla tuottivat niin suunnatonta turmiota työväenluokalle. Vanhaa Franz Mehringiä me saatamme aivan toisin tuntein. Me polvistumme kunnioittaen vanhan ja mainehikkaan taistelijan haudan ääreen.

Lukija muistanee nuoren 20-vuotiaan spartakuslaistyöläisen kuvan, joka kapinan tukahuttamisen jälkeen revolverin piipun uhkaamana, häntä pakotettaessa Scheidemannille eläköönhuutoa huutamaan huusi: «eläköön Karl Liebknecht!» Sellaista on kommunistinen *nuoriso* Saksassa. Tällainen itseuhraavan nuorukaisen kuva jää ijäksi vertauskuvaksi itseuhrautuvaisuudesta ja uskollisuudesta työväen asiaa kohtaan. Ja rinnan sen kanssa

tulee kommunismin Panteonissa ijäti seisomaan vuosien harmaannuttama taipumaton kommunisti, valkotukkainen Mehring, joka elämänsä viime hetkeen tiesi vain ainoan ajatuksen, ainoan kiihkeän intohimon: *taistelun yleismaailmallisen kommunin puolesta.*

Ikuinen muisto, ikuinen maine Franz Mehringille!..

Franz Mehringin kirje bolshevikeille.

Rakkaat toverit.

Saattanee näyttää kovin itseviisaalta minun puoleltani, että minä, yksi teidän saksalaisista aatetovereistanne, rohkenen lähettää teille veljellisen tervehdyksen ja sydämelliset toivotukseni. Mutta itse asiassa minä en kirjoita teille yksityisenä henkilönä, vaan «Internationale»-ryhmän, «Spartakus»-ryhmän vanhimpana jäsenenä, sen Saksan sosiali-demokratian suunnan jäsenenä, joka jo lähes neljä vuotta taistelee mitä raskaimpien olosuhteitten vallitessa, samalla pohjalla, samoilla keinoilla ja saman taktiikan tiellä, johon tekin turvasitte kunnes vallankumous kruunasi pyrkimyksenne.

Me otimme vastaan vastaan viestin bolshevikkien voitosta ylpeyden tuntein, ilman mitään kateutta, omana voittonamme ja riemuitten kaikki olisimme mukanaan, ellei riivinme olisi harvenneet niin tuntuvasti... Useat meistä, — eivätkä tosiaankaan huonoimmat — istuvat vankilan muurien takana, kuten esim. toveri Rosa Luxemburg, taikka rangaistusvankilan muurien takana, kuten toveri Karl Liebknecht.

Jospa minä voisin edes lähettää teille lohduttavam-

man viestin Saksan työväen mailman sisäisestä elämästä. Mutta rasvatahrana hallitus-sosialismi jatkaa ympäristöönsä imeytymistä, huolimatta siitä, että se elelee loppuun aikaansa sekä moraalisessa että poliittisessa suhteessa. Että sen on onnistunut kaikkinaisten keljuilemisten avulla, piiritystilaa suojanaan käyttäen, vallata melkein kaikki työväen lehdet ja satoja torvia myöten laskea loka ja myrkyä työväen joukkoihin — on vielä pienin paha.

Verrattomasti enemmän on harkittava sitä seikkaa, että työväen joukot ottavat vastaan hallitus-sosialismin, joka tämän avulla on saanut mahdollisuuden lyödä mursertavasti riippumattoman sosiali-demokratian kolmessa vaalitaistelussa. Yhden näistä, jo tuonnoin tapahtuneista vaalitaisteluista voisi vielä jotenkin selittää.

Kysymys on Potsdam—Spandaun vaalipiiristä. V. 1912 siellä sai voiton Karl Liebknecht, satunnaisen äänestäjäenemmistän kautta. On täysin ymmärrettävää, että hänen sijaistaan valittaessa kaikki porvarilliset puolueet tarjosivat palveluksensa hallitus-sosialistille, pelastaakseen Preussin hallituskaupungin Potsdamin Liebknechtin puoluelaisilta. Scheidemannilaisille se oli pikemmin häpeä kuin voitto.

Toisin olisivat asiat Niederbarmenissa ja Zwickau-Krimmitschaun vaalipiireissä, joissa äskettäin tapahtuivat vaalit kuolleitten edustajien Stadthagenin ja Stollen tilalle. Molemmat kuuluivat riippumattomien sosiali-demokraattien ryhmään. Nämä vaalipiirit ovat puolueen vanhaa perintöä. Ne ovat antaneet aina radikaalisia edustajia. Porvarilliset puolueet asettivat molemmissa tapauksissa itsenäisesti ehdokkaansa, joten siis taistelu tapahtui riippumattomien ja hallitussosialistien kesken.

Hallitus-sosialistit kuitenkin voittivat. On ymmärrettävää, että tämä teki kaikkiin ystäviimme painosta-

van vaikutuksen. Tässä ei tietenkään saa jättää huomi-oon ottamatta sitä seikkaa, että taistelua käytiin epätasaisiin aseihin. Riippumattomilla ei ollut painovapautta, ei kokoontumisvapautta, ei yleensä mitään vaalitaistelun laillisia keinoja, silloin kuin riippuvaisilla olivat ne runsain määrin käytettävissä.

Mutta minkälainen paino pantaneekin tähän eroavaisuuteen, ei se läheskään riitä selittämään molempien tappioiden raskautta: sosialistilakien aikana sociali-demokraatit useinkin saavuttivat voittoja yhtä huonoissa taikka vieläkin pahemmissa olosuhteissa. Pahan todellinen juuri on syvemmällä: se paljastui vain näitten vaalien aikana, kuten aikaisemminkin, joinakin oireina: riippumattomalla sociali-demokratialla on riittämättömästi johdettavaa voimaa nostaakseen ja temmatakseen mukaansa proletaarijoukot.

Sen jäsenistä, yksilöinä, ei voida sanoa mitään huonoa. Niitten keskuudessa on pystyviä henkilöitä ja kaikki he tietenkin pyrkivät parempaan, mutta puolueena he ovat syntyneet onnettoman tähden alla.

Liian myöhään ja silloin jatkuvan horjunnan jälkeen he erosivat hallitussosialisteista, joiden synteihin he pakostakin pitkän aikaa ottivat osaa. Ja puolueeksikin he eivät liittyneet yhtenäisen ja selvän maailmankatsomuksen pohjalla; useissa ja tärkeissä kysymyksissä heidän vakaumuksensa erosivat. Heitä sitovana tunnuslauseena ei ole: «eteenpäin» vaan «takaisin».

Heitä haluttaisi palauttaa takaisin se vanha Saksan sosialidemokratia, joka oli olemassa elok. 4 p:ään 1914. Heitä halutta takaisin «vanhaan, koeteltuun taktiikkaan», «loistavine voittoineen», vaaleista vaaleihin, heidän voittoisaan taisteluunsa «revisionismia» vastaan, puoluekokouksesta toiseen j.n.e.

Mutta tämä riippumattomien tarkoitus ei ole muuta

kuin utopia, lisäksi taantumuksellinen utopia, joka pyrkii kaivamaan esiin vainajan ruumiin ja koristamaan sen uutta elämää varten. Entinen Saksan sosialidemokratia vanhoine, koeteltuine taktiikkoineen on lyöty palasiksi ja haudattu imperialismiin riemujuhlavaunujen alle. Sitä ei ole enään, nyt on vain Saksan sosialidemokratia, joka on muodostunut elokuussa v. 1914.

Tätä riippumattoman sosialidemokratian ikävöimistä palauttamattomaan entisyyteen vastaa sen täydellinen sokeus nykyajan johtaviin voimiin nähden. Niederbarnemin tuottaman tappion kivun se tahtoo lieventää voimakkaalla hyökkäyksellä bolshevikkejä vastaan, jota täällä johti menshevikki Stein ja hänen rinnallaan, oikeammin hänen yläpuolellaan suuri teoreetikko K. Kautsky. Tosi-aankin he suorittivat sankaritekoja ja osottavat pohjaton taltioviisautta! Tuntisipa tämän Karl Marx, niin hän kääntyisi kolmasti haudassaan. Puolueelle on yleensä kuvaavaa, että se edelleenkin jatkaa Kautskyn ihailua pyhäänä profeettana, vaikka sen olisi aika ainakin tietää, että elokuun 4 p:stä 1914 tässä oppineessa koulumestarissa ei ole Marxin vallankumouksellisen hengen pienintäkään jälkeä.

Tästä kaikesta johtuu, ettei riippumattomalla sosialidemokratialla ole Saksan proletariaatin keskuudessa johtavaa voimaa. Työläiset tietävät varsin hyvin, mitä heille merkitsee luokkansa solidarisuus; jos he ovatkin valmiit puolueen repeämiseen, niin he eivät tahdo maksaa heidän mielestään kallista ja todellakin kallista hintaa turhanpäiten.

Taantumuksellisella utopialla ei heitä silloin tyydytetä, ja vaikkapa se olisikin toteutettavissa, niin se olisi kriisin loppu eikä alku. Sillä elok. 4 p. 1914 puhjennut romahdus ei ollut salaman leimaus kirkkaalla taivaalla: se tuli jo kauvan puolueen organismia kalvaneen taudin

tuloksena, huolimatta puolueen ulkonaisesta loistosta.

Riippumaton sosialidemokratia voi tietenkin sanoa, ettei se halunnut repeämistä: sen tunkivat hallitus-sosialistit puolueesta pois puoliväkisin.

Mutta sen puolinaisen ja toimettoman politiikan seurauksena oli se, että joukot kääntyivät sille selin, koska ne näkevät siinä syyn repeämiseen. Mitä itse asiassa on voitettu siitä, että hallitus-sosialistit sanovat: «Me suostumme sotamäärärahoihin, mutta ei missään tapauksessa periaatteellisista syistä», mutta riippumattomat sanovat: «Me hylkäämme sotamäärärahat, mutta ei missään tapauksessa periaatteellisista syistä».

Sekä «jaa» että «ei» johtuvat yhdestä samasta aiheesta — pestä karhun taljaa kastelematta sitä.

Täytevaalien mukaan arvioiden riippumaton sosialidemokratia voisi 28:sta hallussaan olevasta valtakirjasta laskea varmasti saavansa parhaimmassa tapauksessa pari, kolme. Tämä seikka itsessään ei olisi vielä onnettomuus, mutta kun riippumaton sosialidemokratia «entisine, koeteltuine taktiikkoineen» on etupäässä parlamenttipuolue, niin voidaan siitä nähdä pahaa-ennustava oire lähestyvälle tulevaisuudelle. Niin itsesuojelustunne kuin myöskin poliittisen velvollisuuden tunne yhä enemmän kiihottaa sitä taistelemaan «vanhan koetellun taktiikan» avulla. Se joka kuvittelee, että se muka kykenisi tämän taktiikan ulkopuolella panemaan «tikun ristiin» vaikkapa ihmiskunnan korkeimman hyvinvoinnin vuoksi, se lankeaa harhaluuloon, joka voi käydä kuvittelijalle sitä kohtalokkaammaksi kuin suuremmat ovat hänen tälle pohjalle rakentamansa pilvilinnat.

Vastakohtana riippumattomalle sosialidemokratialle on «Internatsionale»-ryhmä sodan alusta alkaen sanonut jäähyväiset kaikille harhaluuloille ja kaikissa teeseissään sekä muissa ohjelmajulistuksissaan ei ole sulkenut sil-

sen valmiuden uhraamaan, jollaista aikoinaan ilmaisivat heidän isänsä sosialistilakien aikoina.

Vain yhden virheen me teimme, nimittäin sen, että liityimme riippumattomaan sosialidemokratiaan sen järjestön perustamisen jälkeen, säilyttämällä tietenkin oman itsenäisen näkökantomme, toivoen voivamme siten työntää eteenpäin riippumattomia. Siitä toivosta meidän on täytynyt jo aikoja luopua, kaikki yritykset siihen suuntaan ovat pirstautuneet siihen, että meidän parhaimmat ja koetelluimmat miehemme ovat tulleet riippumattomien sosialidemokraattien puolelta epäillyiksi provokaattoreiksi. Tämä epäileminen on myöskin vanhan, koetellun takitiikan peruja.

Mutta, loppujen lopuksi, on asioita, jotka pakottavat lopettamaan viimeisenkin kärsivällisyyden. Niiden joukossa järjestön sota, jota bolshevikkejä vastaan käyvät Kautsky ja kumpp.

Me ymmärrämme tietenkin tämän ajattelijan väri-sevän suuttumuksen. Hän on suutuksissaan siitä, että bolshevikit ovat menneet vanhan koetellun takitiikan rajoja kauemmaksi. Mutta meissä on pieni toivo, että Kautsky on ainakin senverran oppinut Marxilta, jonka hän sanojensa mukaan tuntee ulkoa ja jonka kirjaimellisen tekstin hän todellakin voi esittää — että on yksinkertaisesti säädytöntä ulkomaille rauhassa ja vaaran ulkopuolella istuen sotkea, porvariston iloksi, vallankumouksellisten taistelijain asemia, heidän toimiessaan mitä raskaimpien olosuhteitten vallitessa ja tehdessään suuria persoonallisia uhreja.

Mutta tämäkin toivo on pettänyt minut ja minä kirjoitan tätä kirjetä noudattaen useasti Internationaali-ryhmän piireissä lausuttua toivomusta sanoakseni meidän venäläisille ystävillemme ja samanmielisillemme, että me olemme sidottuja heihin kaikilla myötätunnon kiil-

miaan siltä, että elok. 4 p:n 1914 kauhean romahduksen jälkeen on mahdollista ja välttämätöntä Internatsionale-rakennuksen täydellinen uudestiluoaminen. Kohdaten ensi alussa kaikilta tahoilta vihamielisyyttä ja vainoa — siinä joukossa eikä aivan viimeisenä riippumattoman sosialidemokratian puolelta — meillä on ollut onni löytää työläisissä avonaisia korvia ja silmiä sekä, mikä on pääasia, keillä ja syvillä siteillä ja että me näemme heissä, eikä «vanhan, koetellun taktiikan» varjoissa uuden Internatsionalen voimakkaita esitaistelijoina, sen Internatsionalen, josta meidän teesimme sanovat: «Proletaarien isänmaa, jonka puolustamiseksi on kaikki muu alistettava, on sosialistinen Internatsionale».

Tervehtien ja kättä pusertaen

Teidän Franz Mehring.

Berlin, kesäkuun 3 p:nä 1918.

Marx ja bolshevikit.

Vastaukseksi kirjeeseeni, jonka olen julkaissut «Pravdassa», riippumattomien sosialidemokraattien keskusomitea ilmoitti, että kaikki riippumattomat sosialidemokraatit tervehtivät Venäjän vallankumousta, vaikkakin jotkut yksilöt, kuten K. Kautsky ja A. Stein esiintyvätkin bolshevikkien vastustajina, kun käsityksensä lausuvat, että lausumisvapauden rajoittamista ei saisi tapahtua. Tämä riippumattomien vastaus ei ole tosiasioiden mukainen, mutta en aijo tähän takertua, sitä suuremmal-

la syyllä, kun tunnustettu riippumattomien äänenkannattaja «Sozialistische Auslandspolitik» on hylännyt bolshevikkien solvaamisen ja tämän toimittaja Breitscheid ilman minkäänlaista raamatullista ihmettä muuttui Sauluksesta Paavaliaksi. «Kiitollisuuden tunteella» hän taistelee bolshevikkien puolesta kuten naarasleijona pennuistaan. Kautsky kumminkin osoittautui kykenemättömäksi tällaiseen muutokseen ja jatkaa saman lehden palstoilla taisteluaan bolshevikkien politiikkaa vastaan.

Me emme tahdo häneltä riistää tätä iloa, sillä emme ole totuneet hakkaamaan päätämme seinää vasten. Ketä ei liikuttaisi tapaus, kun sankari Hektor tulisesti hyökkää vihollisleiriin nähdessään Troijan valleilla isänsä Anchiseen, varustettuna miekalla ja kilvellä, valmiina taistelemaan elämästä ja kuolemasta. Tällä hetkellä olisi mahdoton minkäänlainen väliintulo ja sovittelu bolshevismin ja kaikenlaisen «kautskylaisuuden» kanssa, jonka Lenin jo kolme vuotta sitten määritteli seuraavalla tavalla: «Työväenluokka ei voi suorittaa kansainvälistä historiallista tehtäväänsä ryhtymättä säälimättömään taisteluun tämän luopiomaisuuden ja luonteettomuuden, tämän nöyräniskaisen opportunistin, tämän jatkuvan marxilaisuuden lokaan polkemisen kanssa. «Kautskylaisuus» ei ole sattuma, vaan niiden yhteiskunnallisten vastakohtien tulos, jotka olivat toisessa Internatsionaalissa. Kautskylaisuus on marxilaisuuden hyväksymistä sanoissa ja opportunistin palvelemista teoissa.»

Voimme valittaa, että Lenin on käyttänyt näin voimakasta kieltä, vaan kun tällä lailla on tullut sanottua, on meidän pakko käyttää samaa tapaa. Me emme tahdo missään määrin sekaantua väittelyyn Kautskyn ja bolshevikkien välillä. Vaan Kautsky pyrkii tämän väittelyn siirtämään saksalaiselle maaperälle, väittäen ettei Saksassa köyhälistö-diktatuuri koskaan johtaisi bolshevikkien har-

joittamaan terrori-systeemiin, vaan kehittäisi demokra-tian lujittumista, jonka oleellisena tunnusmerkkinä on yleinen, yhtäläinen, välitön ääni- ja valintaoikeus. Tämä väitös on verraton. Tässä kuvastuu kokonaisuudessaan kautskylaisuuden sisällinen olemus ja periaatteellinen pohja.

Mielihyvällä me toteamme, että hän puhuu tässä tyhjää. Siihen aikaan kun Kautsky oli korkeimmillaan, puolueessa useasti esitettiin vakavana mielipiteenä, että kun joka viides vuosi puolue tulee saamaan kaksisataa-tuhatta ääntä enemmän kuin edellisenä aikana, niin tuloksena on oleva jonakuna kauniina päivänä aivan auto-maattisesti se, että me ankkuroimme sosialistisen yhteis-kunnan rauhalliseen satamaan. Se oli sitä aikaa, jolloin niinkin huomattava suuruus kuin Bebel ennusti kapitalis-min täydellistä vararikkoa vuodeksi 1893, ja kun tämä ei tapahtunut, niin ehdottomasti tapahtuvaksi vuotena 1899. Mutta kun nämä ennustukset eivät toteutuneet, Bebel eräässä puoluekokouksessa vakuutti, että vain harvat edustajat eivät tule olemaan läsnä sinä päivänä, kun pu-nanen lippu voittoisana tulee liehumaan yli koko maapal-lon. Kaikessa tapauksessa yleinen äänioikeus jo silloin omasi omituisuutensa kuten vuosina 1887 ja 1907. Nämä särmät hiountuivat loistavasti erittäinkin vuotena 1912, jolloinka sosialidemokraattinen puolue tunsii itsensä sik-si ylivoimaiseksi taistelukentän isäntänä, että jalomieli-senä lahjoitti pari tusinaa valtakirjoja vapaa-mielisille, niille samoille, jotka häpeämättömästi pettivät kymme-niä vuosia. Kaikki tämä tapahtui kautskylaisuuden siunaa-mana. Tuloksena tästä suuriviisaasta toimenpiteestä oli nykyisen edustuslaitoksen syntyminen, edustuslaitoksen, josta Kautskynkin oli aivan mahdoton löytää pie-nimpiäkään merkkejä «köyhälistön diktatuurista».

Joutuen samaan aikaan uhriksi, ollen itse syynä tä-

hän ikävään ilmiöön, Kautsky ei voinut mitenkään tästä vapautua, ja tunsikin suuressa määrässä loukatuksi тов. Klara Zetkin'in lausunnon kautta, joka oikeutetusti sanoi tämänlaatuisten harhaluulojen puolustajia ihmisiksi, jotka poliittisessa suhteessa ovat kakaraita. Kun Kautsky koittaa kumota Zetkinin lausuntoa sanoen, että Zetkin kieltää demokratian pääperusteet, unohtaa hän, että hän väitöksissään käyttää jo vanhastaan tunnettua, todistusvoimaa vailla olevaa väitöstapaa. «Köyhälistö-diktatuuri» on sana ja ajatus, jonka esitti Karl Marx siinä merkityksessä, ettei tässä ole kysymys ijankaikkisesti pysyvistä periaatteista, vaan välitilasta ja juuri välitilasta, joka vallitsee silloin, kun kapitalistisesta yhteiskunnasta siirrytään sosialistiseen, silloin kun köyhälistö on valloittanut valtiovallan, mutta on pakoitettu vielä hävittämään vanhan yhteiskunnan jätteitä raivatakseen tietä uudelle. Se seikka, että silloin ylivalta ei voi olla demokratialla yleisäänestysineen, vaan köyhälistöllä köyhälistö-etujen palvelukseksi, on aivan luonnollinen asia. Marx ei jättänyt tässä suhteessa pienintäkään epäilyksen varjoa, vaikkakin hänellä oli onni olla mukana vain yhdessä vallankumouksellisessa joukkoliikkeessä. Sittenkin tunnontärkasti tutkien kolmeasataa numeroa «Uutta Reinin» lehteä turhaan etsisimme sieltä pienintäkään jälkeä ajatuksesta, että köyhälistö-diktatuuri olisi — yleinen äänestys. Päinvastoin, Marx ankaralla arvostelulla hyökkäsi sen ajan yleisen äänestysten saavuttamaa tulosta, Frankfurttin ja Berlinin kokouksia vastaan. Marx selitti, että vallankumoukselliset joukot ovat oikeutetut terrorisoimaan näitä kansanedustuslaitoksiakin. Jos Marx olisi saavuttanut silloin voiton, ja joku olisi esittänyt hänelle köyhälistö-diktatuurin asettamista uusilla vaaleilla yleisen äänestysten kautta, niin hän olisi tällaisen syvämielteen ajattelijan asettanut silmälläpidon alaiseksi, jos ei suorastaan

vankilaan teljettäväksi. Hän itse ei koskaan unohtanut alleviivata, että voiton saavuttamista varten löytyy vain yksi ainoa keino: — «Kaikella mahdollisuudella jouduttaa vanhan yhteiskunnan tuskallisia henkitoreita helpottaen uuden yhteiskunnan syntymistä, yksinkertaistuttaen ja keskittäen vallankumouksellisen terrorin —».

Karkoitettuna Kölnistä Marx vastustajilleen, jotka koettivat antaa lailliset muodot väkivallalleen, hyvästijätöksi lausui. «Kun tulee meidän vuoromme, me emme tule rajoittamaan terroria».

Edellisestä selviää, että bolshevikit terrorissaan menettelevät aivan samalla tavalla, kuin samoissa olosuhteissa olisi menetellyt Marx. Heille on aivan yhdentekevä, taisteleeko tätä vastaan «kautskylaisuus». Mutta Saksan sosialidemokratian tomppelleille pitäisi olla kumminkin jossain määrin häpeä yhä vaan jatkaa «politillista karamaisuuuttaan», käyttääksemme Klara Zetkin'in sanoja. Tästä heidän paksunahkaisuudestaan on ollut seurauksena, että me kaikki olemme saaneet monta kertaa korviamme myöten punastua.

Syyskuulla 1918.